

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét
illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hir-
detmények intézendők.

Felelős szerkesztő és kiadó:

id SZILBER JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos áráért
vesz fel a kiadóhivatal.

Le a válaszfalakkal!

Az elmúlt századokban hazánk alapját s létezésének lehetőségét az ugynevezett kiváltságos osztály képezte.

Ennek az osztálynak — melynek tagjai sorában ott voltak mai arisztokratáink s nemesi családjaik ősei — az ereje, szívóssága és hazaszeretete tette lehetővé, hogy hazánk annyi balsors közepette is megtudta tartani önállóságát s nem egyszer a dicsőség olyan magas fokára emelkedett, amelyre méltó lelkesedéssel pillanthat vissza még a mai nemzedék is.

Ebben az osztályban is voltak viszályok, de ezeket a viszályokat mindenkor eltudta törölni a hazát fenyegető veszedelem.

Elérkeztek azután azok az idők is, a midőn vége lett a kiváltságosságnak. Egy új kor szelleme vonult be hozzánk, a mely nem ismert ember és ember között különbséget, mindenkinek kötelelességeket, de viszont ezzel szemben jogokat is adott.

A régi korhadat társadalmi rendszer támasztófái szétdőlésnek indultak és kilátás támadt arra, hogy ha csak új, magyaránnyu rekonstruálás nem következik be, akkor nálunk is be fog következni az a nagy temetés, a mely annak idején a népek millióinak üdv-rivalgása mellett folyt le Versailles és környékén.

Ezek a kilátások azonban nem valósultak meg. A kiváltságosak osztálya maga látta be a régi állapotok tarthatatlan voltát, maga segített semmivé téve a régi alkotásokat megalkotni azt az erkölcsi és társadalmi bázist, melyen a magyar társadalom egysége kialakulhatott.

Szabadelvűségének valóban szép bizonyítékául odadohta a magyar nemesség összes előjogait, magához emelte mindazokat az embertársait, akiknek eddig csak mellőzés volt a részük.

Ez a nagy áldozat is megmutatta, hogy mennyire nagy tudott lenni ez a kiváltságos osztály, milyen nagy áldozatot tudott meghozni, saját érdekeinek óriási veszteségével szemben, csak azért, mert a haza és nemzet érdeke ezt úgy kívánták.

A nagy átalakulás óta már több mint félszázad mult el. Elég nagy idő arra, hogy kereshessük, hol van az egységes magyar társadalom?

Szomorú az eredmény, amelyre találunk. A nemzet egyes rétegei között a válaszfalakkal ma is megvannak. Az arisztokrata-osztály tagjai más halandók elöl hermetice elzárt klubjaikba vonulnak és rideg, tartózkodó magaviseletükkel, alantósabb osztályokba tartozó embereket legtöbbször lenéző és semmibe vevő eljárásukkal gondoskodtak arról, hogy a már egy izben le-

döntött válaszfalak szép csendesen megint felemeltesse.

Hogy mennyire nem méltó eljárás ez, arról talán vitatkozunk sem kell. Mennyivel szebb is lenne, ha magyar arisztokratáink és gentryeink példát vennének nagynevű és honfiúi erényekben gazdag őseiktől, mennyivel magasabban is állanának s a nemzet szeretetében és tiszteletében, ha ilyen módon élve keresnék a testvéri közleledés útjait . . .

Erre a közleledésre — valljuk meg őszintén — egyelőre nincs kilátás. Alig hihető, hogy ez az osztály megváltoztassa egyhamar jelenlegi szokásait.

Ez a körülmény magában véve lehet elszomorító körülmény, de nem komoly, fenyegető veszedelem.

Sokkal nagyobb veszély származhatik abból, hogy a kiváltságosak utódainak rossz utra térését például veszik mindenütt a nemkiváltságosak leszámazottjai.

Milyen szomorú állapot lesz az, ha ez a kasztszerű elkülönítés, melynek előjeleit pedig már mindenfelé látjuk feltűnedezni, általánossá válik.

A lateiner már most is idegenkedik a kereskedőtől; ez az iparost nézi le, a ki viszont a földművelőjével érzeti felsőbb voltát. Valamennyire szánó pillantást vet a birtokos, a gentri, a mágnás.

A nemzeti erő egységének a tel-

A TISZAVIDÉK EREDETI TÁRCZÁJA.

Felhő és napsugár.

— Irta: Ambrozovics Dezső. —

Egyszer régen, találkozott
A felhő és a napsugár,
Azóta a szürke felhő
Mindig sugár nyomába jár.

Zug az orkán, vihar tombol,
Harsog körülötte,
De a sugár mindig ott van,
Ott ragyog fölötte.

Fényözönnel szárítgatja
A szakadó zápor árját,
Csókjával megédesíti
Küzdelmes, bus vándorlását.

Csillag nélkül, hogyha jó a
Bánat éjtszakája,
Vigasztal és szelid fényét
Hullatgatja rája.

Az az áldott sugár, — te vagy,
En a szürke vándorfelhő,
Az életnek kálváriján
Küzködő és könnyet termő!

Vöröfényben, zivatarban,
Ott állasz mellettem,
Erőt adsz és bátorítasz
Bajban, küzdelemben.

Esténkint, ha félhomályban,
Rózsze vidám lángja mellett,
Egymást nézzük s hallgatjuk a
Siketítő, néma csendet,
Érzem, sokszor mindaketten
Csak azon tündölnék,
Ha majd egykor el kell válnunk,
Vajh' mi lesz belőlünk . . . ?!

Pekry uram leányai.

Elbeszélés a kurucz időkben.

Irta: Dr. Antalfy Endre

(Folytatás.)

Az ezred szerte kovártéjra. És aztán indult fel a kastély széles földszinti tornáczára. A leányok egy ugrással az emeletről le s a nyakában voltak anyjuknak. Pekryné asszonyom alig tudott egy csókhöz jutni szerelmetes hitvese ajkáról. — Apám, édes apám csak hogy újból láthatjuk.

A hadnagyok meghuzódtak a tornácz egyik szegletébe, hogy hangjukat sem lehetett hallani. De csak most jött a hadd el hadd. Pekry uram harsány hangon mintha egy brigádöt vezényelt volna, vezényelte elé őket a szegletből. Kemény uram, kétlépést előre, ez az Erzs leányom. Sebők uram, ne tessékeltesse magát kigyelmed csak hallják a leányaim is azokat a szép táborigmusokat. Most Bánffy Gyurira esett a tekintete, kinek az a bizonyos tordai hasadék tátongott. A vére hült szegény fiúnak, pedig éppen most készült gyulni a Pekry Ilona kék szemének

a sugarától, kivel véletlenül összetekintett. Generalis uram kegyelmezzen nekem! A leányok ijedten felejtették szemüket a gratiát könyörgő Bánffy Gyurin. Tán csak nem valami szigorú büntetés előtt áll? Pekry uram előtt Zsilay utján nem volt titok a dolog, de, a tréfa kedvéért csak nem értőnek mutatta magát. Semmi szórakozás hadnagy uram. Kigyelmed Ilona leányomat fogja mulattatni. Kegyelmes uram — és a többit sugva folytatta — el van repedve a mentém.

Csak az a baj? Tút és czernát Ilona leányom s bevarni a Bánffy uram mentéjét. Igen édes apám. S a másik pillanatban már repült a leányok szobájából Pekry Ilona a tüvel és czernával és semmi czifrázkodás, összeöltötte ugy, a Bánffy uram hátán a mentét. Mikor utolsó öltést megtette s gyöngyfogával elharapta a czernát, Bánffy uram úgy érezte, hogy a szive varródott oda a Pekry Ilona szívéhez. Ekkor már a leventék, leányok ajkáról csak egy pergett a szó, rengett a kacagás. Kemény László egy szegletben ült Pekry Erzsivel. Aztán Erzsike igazán megtudná számoltatni a tisztartókat. Meghát. Édes anyám verseit is én tisztázom le. En vagyok az ő író deákja. — De számolni is tud? — Hogy ne. — Hát mennyi kétszer kettő. — Négy. — Nohát négy nap mulva meg kérem feleségül. De ezt csak sugva mondta Kemény László, mert Pekry generális uram ha meghallja, még négy esztendőtt vezényel a 4 nap helyett. (Vége.)

jes züllesztését idézheti elő ennek az állapotnak a tovább fejlődése, éppen azért egy lépést sem volna szabad már tovább maradni ezen az úton.

A már létező bajok gyökeres orvoslása életszükség s a gyógyításnak felülről kellene megkezdődni.

A nemzet méltán elvárhatná, hogy a kiváltságosak utódai mutassák meg, hogy méltók jeles elődeikhez s fennen hangoztatott hazaszeretetük nem üres beszéd, de komoly és való érzés.

— **Tizezer korona a szegedi kamarai kerület népiparára.** A földmivélsügyi miniszter igen jelentős és hatásában fontos elhatározást közölt a háziipari fejlesztés ügyében a szegedi kereskedelmi és iparkamarával. A leirat utal arra, hogy az ország különböző vidékein 735 háziipari tanfolyamon közel 30000 munkás vett részt és a tanfolyamok rendezésén kívül a gazdasági háziipar üzése céljából alakult munkatelep és szövetkezet nyert támogatást, a háziipar hasznának és hatásának útjában áll azonban, hogy a termelt tárgyak nehezen értékesíthetők, mert a kereskedők legnagyobb része hitelre vásárol, a háziipari termelőnek pedig tőkéje nincsen. E hátrány lehető megszüntetése érdekében hajlandó volna a földmivélsügyi 10000 koronát a kamara rendelkezésére bocsátani, hogy működési területén megbízottak, vagy tisztességes vállalkozók útján az összeg erejéig a háziiparral foglalkozóknál a fogyasztásban is keresett háziipari cikkeket rendeljen meg és ezek a cikkek az értékesítésig raktározatnának. Részletesen megjelöli ezután a miniszter a követendő eljárás módját és kijelenti, hogy az értékesítésre legkivánatosabbnak tartaná, ha a tárgyak, a mennyiben a belföldi fogyasztásban nem szükségeltetnek és így esetleg a hazai készítmények árát nyomnák le, a külföldi piacokon helyeztetnének el. Az értékesítés után befolyó összeg az alaphoz volna csatolandó, mely továbbra is kamara kezelésében maradna. Végül kéri a miniszter a kamarát, küldene mielőbb értesítést, hogy számíthat-e a közreműködésére. E nagyon érdekes ügyben a kamara e hó végén tartandó teljes ülésén fog határozni.

A honszeretet ápolása népünknel.

Noha a népnek nemcsak szellemi, de nagyrészt érzelmi világa is fölötté eltérő a műveltebb osztályétól, a honszeretetet illetőleg mégis egész az utolsó időkig ugyanegy fokon álltak.

Értelmesebb, valamint legegyszerűbb parasztjaink, mind eddig ép oly büszkén kérkedtek magyar mivoltukkal, mint a műveltebb elem; s midőn ütött az óra s vért és életet kellett áldozni e szeretet földért: épp oly lelkesedéssel mentek érte harciba, mint emez.

Sőt népünk asszonyai is alkalomadtán oly önérzettel vallották magukat magyaroknak, hogy azt öröm volt hallani.

S e körülmény, hogy nálunk a hazaszeretet felemelő érzelme a legalsóbb osztálynál is ennyire ki volt eddig fejlődve, csakis oda magyarázandó, hogy valamint az értelmiségnél, úgy ennél is nemzedékről nemzedékre ta-

nitották a gyermekeket kiskoruktól fogva honszeretetre magában a családi körben.

De vajjon így van-e ez a jelenben is? és miként lesz a jövőben?

Népünknek ama nemzedéke, mely még a családi tüzhelynél szívta magába a honszeretetet ama büvös forrását, melyből számtalan más nemes érzelm is fakadt: — kevés kivétellel — immár egyrészt roskadozik a reája nehezedő megélhetési gondok, korcsmai mulatóságok — és mérget osztó hamisított italoktól.

Már most meg is csappant életkedv — avagy zülleszt lélekkel, hogy regélne mind mais szép regéket gyermekeinek, régi nagyjaink vitézi tetteiről s nemes cselekedeteiről, melyekkel szülői még az ő lelkét hevítették honszeretetre?

Ily viszonyok között bizony a nép legtöbb családjában nem élesztik s ápolják már e nemes érzelmeket. De meg aztán mire valók is volnának az iskolák?

Hiszen a szülők helyett úgy is ezeknek — az azelőtt lehetősen nélkülözött intézményeknek — kell most gyermekeiket nevelniök s oktatniök; hadd tanítsák hát a hazaszeretetre is.

De sajnos! a nép által leginkább látogatott iskolákban, tudniillik az elemiben s a polgáriak két alsó osztályában bizony legtöbbszörre vajmi kevésé oktatják gyermekeinket hazaszeretetre, mert — a történelemből, mely tantárgy leginkább lelkesít e szép érzeményre — alig találunk ott valamit.

Az egész történelmi tanulmány abból áll, a mit a növendékek az olvasókönyvből a magyarok eredetéről, bejövételéről és legfeljebb még két — három királyunkról olvasnak. Ez pedig nem elég.

E tantárgyat inkább csak a polgári iskolák harmadik osztályában kezdik tanítani, ha ugyan nem tanítják itt is előbb a világtörténelmet, s csak a negyedikben a hazait.

A mennyiben tehát a nép gyermekeinek zöme elesik a történelem tanításától: hogyan fejlődhetnek ki nála továbbra is a honszeretet fenkölt érzelme?

Tudjuk, hogy vannak lelkes tanítóink, a kik azért szabad előadásban gyakran beszélnek a gyermekeknek nemzetünk lélekemelő tetteiről: s minden alkalmat megragadnak amaz érzelm felköltésére és növelésére.

De az ifjabb nemzedék honszeretetének nagyon is észlelhető csökkenése, a faji büszkeségének megdöbbenő módon való aláhanyatlása, amely pedig annyi alacsony tettől visszariasztotta őt eddig: azt bizonyítja, hogy ily tanítóink még nincsenek kellő számmal.

S midőn aztán a nép gyermekei felnőnek, anélkül, hogy a honszeretlem keblökben mélyebb gyökeret yert volna: akkor csodálkozhatunk-e azon, hogy könnyen hajlanak a beözönlő idegenek Istent s hazát tagadó tanaira s maguk is Istent s hazát tagadó eretnekeké válnak.

Ez Istentagadás viszont természetesen azon tényre is vezethető vissza, hogy bár gyermekeinknek legalább két tized részét kergetik halálba a hideg

templomba való járással: a vallást még sem tanítják oly modorban hogy azzal egyuttal nemesítenék a lelket.

Nép- és polgári iskoláinkban tehát oly újítás volna kívánatos, hogy míg a történelem tanítását már az elemi iskola harmadik osztályában kellene kezdeni s azt mind terjedelmesebben a polgári iskolák két első osztályában is előadatni s addig egyszersmind a bibliát is ezentul sokkal nagyobb gondal és nagyobb keretben kellene tanítani, mint eddig.

Községi közgyűlés.

Községi képviselőtestületi közgyűlés tartatott a f. hó 23-án a község háza tanács-termében, melyen a képviselő testületi tagok nagy számban vettek részt.

A tárgysorozat első pontját Tóth József jegyző jelentése képezte a fogyasztási adóhátralékok behajtását illetőleg követett eljárásról mit tudomásul vett a közgyűlés.

A mámai-réti holtiszta medrének határvonalának kijelölése s a tervek elkészítése fejében 300 korona munkadíjat megállapít a közgyűlés Vári Antal társulati mérnök részére s egyben utasítja az előjáróságot, hogy az így kijelölt, mederterület hasznosítására különös gondot fordítson.

A csongrádi keresztény gőzmalom 600 négyszögöl terület átengedését kérte, melyen gőzfürdőt szándékozik a társaság létesíteni. A közgyűlés azonban a társaság számára csak 200 négyszögöl területet engedett át gőzfürdői célokra.

Ezután a bökényi csatorna eladásáról szóló szerződést hagyta jóvá a közgyűlés.

Majd a budapesti bankok értesítése olvastatott föl, mely szerint a községi kölcsönök konvertálására nem hajlandók, aminek folytán elhatározatott, hogy külföldi lapokban hirdetés tétetik közzé a községi kölcsönök előnyösebb kölcsönök felvételére.

A néhai Varga Gergely által hasznosbérbe birt 4 hold községi föld új bérletbe adásáról szóló szerződést jóváhagyta a közgyűlés.

Az elmúlt hóban tartott pénztárvizsgálatot tudomásul vette a közgyűlés.

Berkes Mihály s társai kérelme felett, hogy a holt körösön át ut létesítesék Réti Ferencz indítványának elfogadása mellett a képviselő testület akként határozott, hogy előbb megkeresést intéz a Tiszaköröszugi árm. társulathoz beleegyezés céljából s azután helyszíni szemle megtartása után fog az ut létesítése tekintetében intézkedni.

Ezután a póttárgysorozatban felvett október havi szükségletre utaltatott:

1. A gyevi majorságos földön levő épületek javítására 40 kor.
2. Község háza tetejének kijavítására 255 kor.
3. Korház, 1 menház tisztítására összesen 183 kor.
4. Külső ovoda tisztítására 30 kor.
5. Vásártéri lakás s mázsaház tisztítására 33 kor.
6. Külső ártézi kut gödrének beburkolására 400 kor.
7. Halelárusítók helyére 40 kocsi homok értéke 24 kor.
8. Vágóhidhoz 2, a fogdába 1 kályha beszerzésére 90 kor.
9. Anyakönyvi új hivatal festésére 20 kor. és 10. 10.000 drb. papirpecsét beszerzése határozatott el.

UJDONSÁGOK.

— **Az első hó.** A hét folyamán nem csak csapadékos volt az időjárás, de a szerdai és hóval volt vegyest mi igen lehűtötte a levegőt s nem csak a hivatalokban hanem általában meg kezdődött a fűtés, hol fűtőanyag áll rendelkezésre a hol pedig ez nincs, ott már beköszöntött a didérgés ideje.

— **Hajóhid javítás.** Sok reperálással jár a mi drága hajóhidunk. A tavaszon nagy költséggel javították ki egy tartályhajót, mi a múlt télen tört össze s jég. Most ismét egy tartályhajó kijavítása vált szükségessé (ami a nyári hőség tett tönkre Szerk.) ami szintén nagy költséggel lett helyre állítva. Ha így megy ez továbbra is, akkor a hid jóvedelmét bőven felemészti a hid javítása, a befektetési összeg pedig benn vész örökre.

— **Uj lap.** Egy körlevélből értesülünk, hogy helyben egy új lap kél életre közelebb. Az új lap, melynek címe Csongrádi Újság lesz, Bozó és Justin nemrég megnyitott nyomdávalalata kiadásában fog megjelenni. Az új lap városunkban a negyediknek indul még, ami különben csak örvendetes jelenség városunk szellemi fejlődésére. Mi az új lap-társat szívesen látjuk s csupán azt sajnáljuk, hogy annak gyepőlőt Réti Ferencz tartja kezében, tehát az a mindenféle szírral megkenekedett új szabadelvű pártnak az orgánuma.

— **Gőzhengerelés.** A csongrád-szentesi utzakaszon nagyban folyik a gőzhengerelés, ami pedig kívánatos is volt, mivel a műut már annyira ki volt egyes helyeken verve, hogy azon alig lehetett már közlekedni. Ezután azonban kényelmesen gurulnak rajt végig a kocsi a nélkül, hogy a benn ülők ki lehűnének téve a nagy rázkódtatásnak.

— **Az ex-lexes árucikk.** Nagyon sok jó oldala van ennek az ex-lexes állapotnak. Nem kell katonáskodni, sem adót fizetni, sőt még nyulpecsenyét is ehét az ember anélkül, hogy bármiféle vadászati adót fizetne. Ezek mind nagyon jó tulajdonságai ennek az áldott állapotnak. Dehogyan még fináncolatlan valódi szűz dohányt is szihasson a magyar ember garasos pipájából, hát ezt még a huszadik század ezerféle csodái közt sem merne volna remélni. Pedig így áll a dolog. Most szivhatjuk a kitűnő magyar dohányt, ameddig jólesik, vagy éppen ameddig... **rajta nem csipnek a finánczók.** Nagy örömről volt a napokban a mindsenti embereknek is, áldották szörnyen az ex-lexet s hosszszaru pipaikat jól megtömötték a finánczolatlan valódi szűz dohánynyal. A kofák a piacon garabolyszámra árultak a zöld paprika uborka és egyéb zöldségekkel együtt. Eleinte nem is volt miatta semmi baj, később azonban megérezte ezt a fináncz s azonnal a piacon termelt és a dohányáruló menyecskektől össze is szedett nyomban 130 kiló dohányt. Azt azonban elhatározták, hogy ha még egyszer a fináncz belekontárkodik a dohányáruló menyecskek mesterségébe, hát a kis körmire koppintanak.

— **Nem drágul a petróleum** mint azt előző számunkban jeleztük, hanem az eddigi áráknál is olcsóbban kapják a fogyasztók. Hogy pedig a petróleum ára nem emelkedett, hanem csökkent, azt azon körülmény okozta, hogy a trieszti kőolaj finomító, mely utóbb Galicziában bő nafta forrásokat vásárolt, a hazai és külföldi finomítók által tervezett kartel megkötését meghiusította. Mi nem természetesebb tehát, minthogy a szabad verseny folytán olcsóbb lesz a kőolaj mint eddig.

— **Esküvő.** Keck Mihály helybeli fiatal iparos f. hó 25-én vezeti oltárhoz Özv. Tekonics Mihályné asszony kedves leányát — Rózsika kisasszonyt.

— **Czirkusz.** A Lódi czirkusz, melynek művészi előadásában pár este gyönyörködtünk, nálunk vesztegel ma is, mivel előadásokat a keltámpatlen esős időjárás miatt a hét folyamán is csak kétszer tarthatott. Pedig jó társulat, mely megérdemli, hogy kedvezzen neki a szerencse.

— **A közönség érdekében fontos** ujtást fog behozni a budapesti vásárcsarnok igaz-

gatósa. Minden héten kétszer megküldi városunknak a különböző gazdasági termények hivatalos árkimutatását, hogy így a közönség pontosan tájékozva legyen ugy az állatok, mint a nyers termények napi árfolyamáról. Ez a hivatalos kimutatás a rendőrségnél fog közszemlére kitétetni.

— **A mesgyétől mily távolságra ültetendők a fák?** Törvényeink szelleme és betű szerinti szövege értelmében a tulajdonos birtokát teljes egészében, tehát egészen a határvonalig úgy fölfelé, valamint lefele is szabadon és háborítatlanul bármire használhatja, ha ez által másoknak kárt nem okoz. Ez okból a megyétől 20 cm. távra ültetett gyümölcsfák ellen sem tehető kifogás, de a szomszéd birtokos jogosult a határvonalon túl növevő ágakat és gyökereket minden további eljárás nélkül bármikor levagdálni, illetve elpusztítani. Ezt viszont a gyümölcsfákat kiültető szomszéd szó nélkül eltűrni tartozik.

— **Kadafalva, Hetényegyháza.** Kada Elek, Kecskemét város polgármestere nevével neveztek el azt az ötven családdal bíró telep, mely Kecskemét város területén most szervezkedett. A lakosok megyénkből Mindszent és Szegvárról mentek, azok, akik a kubikmunkából kifogytak és a latifundumok miatt nem tudtak keresethez jutni. A telepeseknek a város mindkét 50—50 családdal való telepen két hold földet, házat adott, a föld és ház törlesztése az ötödik év után történik. Az első évben a város a települőknek munkát is adott. A telephely, ház és föld 1209 korona és 30 év alatt kell kifizetni. Közutakról, utakról a város gondoskodott. A telepesek között általános megelégedés honol, serény munka és a szolidaritásnak bámulatos ereje. Kecskemét néhány év alatt két nagyobb birtokot szerzett meg és azt szintén telepítésre használja. Városi ingatlanoktól ugyszólván állandóan ad el polgárainak, sőt imé, érdeke van arra is, hogy idegen községek felduzzadt népeit is befogadja a maga kebelébe.

— **A kivándorlás emelkedése.** A Statisztikai Havi Közlemények augusztus havi füzeté szeptember hó folyamán a szorosán vett Magyarországon (Fiumével) 8191 utlevelet adtak ki, tehát 1548-al kevesebbet, mint az előző hónapban és 1530-al többet, mint a múlt év augusztus havában; az év elejétől kiadott utlevelek száma az idén 13,123-mal több, mint a múlt év első 8 hónapjában volt. A kiadott utlevelek tulajdonosainak 558 utitársuk volt. Legtöbb utlevelet váltottak Brassó, (696), Zemplén (617), Szeben (497) és Nagy-Küküllő (462) vármegyék-ből és pedig a Királyhágón túl tulnyomó részben romániai, különben pedig amerikai érvényességgel. A törvényhatósági városok közül Budapest székesfővárosban 173, továbbá Pancsován (31) és Verseczen (20) váltottak legtöbb utlevelet. Az utirány szerinti megoszlásnál első helyen Amerika áll (3370), utána Románia (2914) és végül Európa általában (2442) következik. Horvát-Szlavonországokban 3199 utlevelet adtak ki, 755-el többet, mint a múlt év augusztus havában. A kiadott utlevelek Amerikába való utazásra 1753, Bosznia-Hercegovinába 672 és Európába általában 601 személyt jogosítottak.

— **Rákóczi album** lesz az Egyetértés karácsonyi ajándéka. Minden előfizetőjének megküldi ezt a kiválóan érdekes könyvet, azoknak is, akik most lépnek be előfizetők sorába. A Rákóczi-album a nagy idők nagy emlékeinek hű tükré lesz, a magyar irodalom jeles írói és a legismertebb művészek illusztrálják. De azonfelül, hogy a mostani időkkel oly hasonlító történelmi múltat híven idézi föl az Egyetértés ebben az albumjában, nagyon érdekes szép-irodalmi közleményekkel is gazdagítja. Már előre mondjuk, hogy az ország legnagyobb napjához valóban méltó ajándék lesz meglepetés az olvasók számára. Ismételjük: Az Egyetértésnek minden előfizetője megkapja. Az Egyetértés előfizetési ára egyébként egy hónapra 1 ft 80 kr., negyedévre 5 ft. félére 10 ft. Az ország mostohái: lelkészek, állami tisztviselők, tanárok, tanítók, jegyzők, városi, vasuti, postai hivatalnokok, magyar katonatisztek kedvezményes áron kapják: egy hónapra 1 ft. 20 kr., negyedévre 3 ft. 50 kr. félére 7 ft. A Divatszalon, a ház albirójának olvasmányát, kívánatra szintén kedvezményesen, negyedévre 1 ft-ért, kapja az Egyetértés minden előfizetője. Az előfizetési pénzeket legzélszerűbb postautalványon egyenesen a kiadóhivatalba (Budapest, Vármegye-utca 11.) küldeni.

— **Az Osztályorsjáték** véghezvitele alkalmával a 602.000 korona nyereség és díj az előnyösen ismert Beifeld József bankháza (Budapest, Károly-körút 1.) által nyolcz nyolczadban eladott 36037 számú sorsjegyre esett. Örvendetes, hogy mind a 8 sorsjegyet szegény munkások vásárolták, kik most egyszerre gazdag emberek lettek. I. osztályú sorsjegyek ezen szerencsés főelárusítónál már most kaphatók.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Feencz József keseevíz valamennyi hashajtóvizet tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjük határozottan Feencz József keseevizet.

— **A szerencse árjában.** A szerencse hullámzása hasonlít a patak áldáshozó folyásához, mely ellátja a partmentét a létfentartáshoz szükséges életnedvvel. A szerencse folyása is szerencsés hoz azoknak akik a szerencse partján várják az áldáshozó vagyont. Csak ki kell vetnünk hálóinkat és idővel beleakad a szerencse hullámai között a létfentartáshoz szükséges kincs, melyre mindnyájan vágyakozunk. Az osztály-sorsjáték minden egyes huzása ilyen hullámzást mutat, mert bármely huzásnál sok és igen nagy nyereséget juttat a játék folyása a szerencsés nyerőknek. Csak kitarással kell várakozniuk, míg a szerencsét a hálóval kiemelhetjük s akkor éppen oly örömmel élvezhetjük a nagy nyereségeket, mint azok a szerencsés játékosok, akik rövid 6 hónap alatt a 600.000 koronás nagy jutalmat, a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000 és több nagy nyereséget nyertek Török A. és Tsa bankházában, Budapest, Teréz-körút 46 b. szám alatt. A sorsjegyvásárló közönség bizalommal vásárolhatja a sorsjegyeket a szerencsés bankházban.

— **Férfiak ingyen kapnak gyógyszert** a legújabb találmányu, amely visszaadja az elvesztett erőt. Mindenki aki érte ír, próbacsomagot száz oldalas könyvvél együtt, jól becsomagolva ingyen kap. Ez a legcsodálatosabb csodaszert, amely már ezrekét mentett meg, a kik ifjúkori bűnök következtében nembeli betegségben, syphilis és elvesztett férfierőben szenvednek. Ez oknál fogva az intézet rá szánta magát, hogy bárkinek ingyen küld egy csomag gyógyszert felvilágosító könyvvél együtt. Ezzel a házi orvossággal a betegség odahaza is gyógykezelhető és mindenki, aki ifjúkori bűnök folytán nembeli betegségben, eme gyöngöses vagy pedig chornikus betegségben szenvednek odahaza maguk kezelhetik magukat. Ez a gyógyszer azokra a szervekre hat, amelyeknek az erősödése szükségeltetik és csodálatos eredménnyel gyógyítja a már éveken át tartó betegségeket. Öregek és fiatalok a Stadte Medical intézetnek atulirt címen irhatnak, a honnan a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban is azokat akarja megmenteni, a kik kezeltetés végett nem hagyhatják el otthonukat. A próba szállítmány meggyőződést arról, mily könnyen gyógyítható meg e borzasztó betegség odahaza. Az intézet kivételt nem tesz, bárhonnan irhat magyarul az orvosságért, mitiktartás mellett postafordultával egy gyógyszer szállítmány könyvvél mindjárt megküldetik. Irjon még ma. A szállítmány oly szépen van csomagolva, hogy annak tartalmát nem fogja senki sem kitudni. A levelet következőképpen kell címezni. Stadte Medical Institute, 6920. Elekron Buil-Sing' For-Wayne, Ind. America. Minden levelet frankirozni kell.

Anyakönyvi bejegyzések.

1903. évi Október 17—24-éig.

Születések: Maszlag Anna, Lajos Imre, Gulyás fiu halva született, Fekete Anna, Eszes Verónika, Majorcsik István, Kozma Mária, Mizere Erzsébet, Puskás Ferencz, Nagy Julianna, Sinkó László, Somodi Piroška, Justin Ferencz, Justin Péter Pál, Kacziba Imre, Fölföldi Erzsébet, Blaskovics Mihály, Serföző Ilona, Fritz Pál, Tornyai Anna.

Halálozások: Gulyás fiu halva született. Kádár Mihály 1 hónapos, veleszületett gyengeség. Puskás Ferencz 3 napos, veleszületett gyengeség. Páp Mária 1 hónapos, görcsök. Ferenczi János 17 napos, gyomorrák, Surányi Mária 11 éves, tüdőgyuladás. Fölföldi Erzsébet 1 napos, veleszületett gyengeség. Mencser Ferencz 2 éves, csontgümbökör, Táborosi István 2 éves, lépdaganat. Eszes Rozália 8 hónapos, bélhurut. Polyák Magdolna 3 éves, bélhurut.

Eljegyzések: Dinnyés Ferencz, Sándor Annával, Urbaniczki Imre, Megyesi Máriaival, Lantos Rókus,

Mészáros Franciskával. Lakos (Lantos) András, Szegi Rozáliával. Szabó (Bogár) László, Turi Kis Erzsébettel, Győri József, Táborosi Máriával. Kaciba Gáspár. Gutpintér Juliánával. Turi István János, Lekrinczi Margittal. Szegi Imre, Bugyi Juliánával. Ornyik György, Szabó Rozáliával. Hajdu László Fazekas Rozáliával. Balla Pál, Marik Máriával. Zecskó István, Gálfi Máriával. Grót József Barta Juhász Erzsébettel. Pap Sándor, Czibulya Máriával, Puskás Gábor, Lantos Johannával.

Házasságkötések: Paróczai István, Justin Erzsébettel. Olay János, Kis Rozáliával. Kocsis István, Keller Máriával.

Közgazdaság.

Néhány szó a vetésforgókról.

Vetésforgónak, vetésváltásnak tudva-levőleg azon gazdálkodási, illetőleg termelési módot nevezzük, a hol az egyes kultúr-növények oly okszerű sorrendben követik egymást, amint azt azok igényessége és a legokoszerűbb talajökonomia megköveteli. Kultúr-növényeink ugyanis sem a talaj, sem annak tápanyagtartalma iránt táplált igényeik nem egyformák, továbbá a talajt sem hagyják egyforma állapotban vissza, egyik megtömiti, kiszáritja, a másik a lehető legkedvezőbb állapotban hagyja hátra, egyik tápanyagtartalmát tulságos mértékben kihasználja, a másik ellenkezőleg még növeli azt, egyik elgyomosítja, a másik a gyomok irtására a legalkalmasabb; egyszóval a lehető legellen-tétebb természetet tanúsítják úgy a talaj, valamint annak tápanyagtartalma iránt. Ezeknek alapján, ezeknek figyelembe vételével keletkeztek a váltógazdaságok, illetőleg a vetésforgók, amelyek nélkül ma már okszerű jövedelmező gazdálkodásról beszélni sem lehetne. A zsaroló gyomnövelő növények talajkiméző növényekkel, kapásokkal, takarmánynövényekkel váltakozva termelve, a folytonos termelést lehetségessé teszik. A talaj tápanyagtartalmát nagy mértékben igénybe vevő növények pillangósvirágú takarmánynövények által követve a talaj tápanyagtartalma még fokozódni fog úgy, hogy azon istállótrágyázás nélkül is jelentékeny termés-eredmények érhetők el, mert így a talaj nitrogéntartalma a kötöttebb talajokban amúgy is bőséges mérvben fellelhető káli tartalommal együtt elegendő a sikeres termeléshez s legfeljebb szuperfoszfát, esetleg könnyebb talajnemeken a kaint alkalmazása által kell talajaink káli illetőleg foszforsav tartalmáról gondolkodni. Bizonyos ideig tehát tisztán helyes vetésforgók beállítása által is mellőzhető lesz az istállótrágyázás a mi különösen azon esetben bir nagy jelentőséggel, ha kevés istállótrágyával rendelkezünk.

CSARNOK.

Üzenet.

Búmat, bánatomat
Rábízom a szélre,
Vigyé messze... messze
A Balaton szélre...

Búmat, bánatomat
Ott eressze szárnyának,
Hadd jusson füléhez
Annak a kis lánynak...

Hadd jusson el hozzá
Mit rebeg ajkam:
Ha nem szeret, hátha
Szánakozik rajtam?

Baka Elek.

Párbaj előtt, párbaj után.

Kapossy Béla rettenetesen elhanyagolta a feleségét. Pedig neje szép, kedves és szeretetre méltó asszony volt. De Kapossyt elfoglalta a közélet és a klub. Családja részére semmi sem maradt belőle. És az asszony, a szép fiatal, üde asszony, kinek leányélete felhőtlen boldogság volt,

talán beletörődött a megválaszthatatlanba? ha nem! Megakart változtatni férjét s ha nem — ha nem, akkor lát más után.

Ha olykor-olykor Kapossy Béla rendezőbb időben hazavetődött, neje Tekla való-sággal boldognak érezte magát. Csupa sze-retet, nyájasság, előzékenység, megadás volt férjével, ki ezt a szerepet a felett szemben untatónak találta. És még rendetlenebbül járt haza az asszony pedig könnyes szemekkel huzódott meg termeinek egyik szögletkéjében és töprengett. Töprengett és azon törte kis fejcséskjét, hogy ez így nem mehet tovább, ezen változtatni kell.

És megpróbálta, hogyan lehetne keresz-tül vinni ezt a változást? Kezdett egy magá-ban eljárási estélyekre, színházakba. Unta magát a zene nem tetszett, gondolatai férjé-nél voltak és ő erőszakolta magát, hogy mindenütt ott legyen, a hol az előkelő világ megjelenik. Fialat volt, joga volt hozzá.

A férj pedig — ugy szolván — a klub-ban tanyázott s azt sem vette észre, hogy neje megújította házukat a nagy tarsaság előtt. Kapossy csak a kártyát keverte, a lovait idomította, de neje és háza népével nem törődött.

Tekla agyában pedig megérlelődött az a meggyőződés, hogy férjét a családi tűzhely-hez vissza nem tudja vezetni soha.

Egyszer a klubban kínos botrány tör-tént. Kapossyt játszás közben és annak hevében megsértette egy másik gentlemann, ki az este minden pénzét elvesztette a harmincz-két levelű biblián.

A sértés megtorlást követel, a megsér-tett becsület pedig rehabilitálást: vért. S Kapossy kihivatta ellenfelét, azután hazament feleségéhez? Nem, bezárkózott szobájába.

Nejéhez egy szava sem volt. Ott tar-tózkodott zár alatt hálószobájában Kapossy anélkül, hogy egy pillanatra bement volna szép nejéhez. Nem gondolt arra, hogy ennek a nőnek, mint minden nőnek első sorban szeretetre van szüksége. És ha a nő nincs szeretve, úgy a kényelmes, finom otthon, az igazi jólét csak arany kalitka tele sivársággal és az arany kalitból meg, kiröppen a madár, hogy szeretetre találjon.

Teklát, mióta megújította házát az elő-kező társaságnak, udvarlók öveztek körül, köztük nem nemes, megbecsülésre méltó, érdemes lélek.

Kocsi állt meg Kapossyék háza előtt. A segítők jöttek ünnepélyes arccal és a

ház ura, a nélkül, hogy nejéhez egy szót intézett volna, befogatott és orvosával elment a stilyosságánál fojon kimenetelt párbajra.

És Tekla kétségbeesetten, de szive mélyében halálra sértődötten látta lakosztály-ablakából, hogy férje huszonnégy órai ithon lét után urakkal távozik és nem tartja őt törvényes, hites feleségét érdemesnek arra, hogy benyisson hozzá.

Talán, ha hívta volna, hogy párbajra megy, hogy veszély fenyegeti életét, egyszerre mindent megocsátott volna a férjnek, de így a kitörő keserűség gyűlöletet fakasztott a mellőzött feleség szívében.

És az elhanyagolt, a megsértett asz-sony nem sokára látogatót kapott, látogatót a ki feleletért jött.

Szép, elegáns, derék külsejű, becsületes tekintetű férfi volt a látogató, imádta a ház asszonyát, kit új életre akart megnyerni, új életre, melyet vele töltsön el.

— Vagy — vagy! szolt tegnap a nőhöz. Vagy jön velem, vagy az életben nem talál-kozunk többet.

És a nő ment. Nem ismerte magát többé hitvesnek, felbredet benne az asszony, a fiatal asszony, kinek még joga van az élethez, a szerelemhez, a gyönyörhöz és a gyengélséghez.

Mikor Kapossyt súlyos sebével haza-szállították, a nő már kiröpent a házból. Hiába keresték az orvosok, hogy jöjjön férje ápolására, Tekla az őt imádó férfi öreg anyjánál már biztonságban volt.

Kapossy elkáromkodta magát és a kutyáját füttyentette elő. De az nem ötlött agyába, hogy mi volt mocsoktalanabb, tisztább a becsülete? A párbaj ellött-e, vagy a párbaj után?

Iványi Gyula.

NYILTÉR.

(E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget sem a szerk. sem a kiadó.)

Blouse-selyem 60 kr.-tól 10 frt. 35 kr.-ig méter — legújabb divat. — Bér- és vámmentesen, házhoz szállítva. Gazdag minta-választékot készséggel küld.
Henneberg G. selyemgyára Zürich.

VASUTI MENETREND.

Évnyes 1903. évi október hó 1-től.

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Budapestre érkeznek:	Budapestről indul:	Félegyházára érkeznek:	Csongrádra érkeznek:
Személyv. ————	3 ó 31 p éjjel	7 ó 15 p reg.	Személyv. Kecskeméttől	5 ó 45 p reg.	———
Személyv. 9 ó 15 p d. e.	5 „ 04 „ reg.	8 „ 25 „ reg.	Gyorsv. 8 ó 15 p reg.	10 „ 34 „ d. e.	———
Személyv. ————	6 „ 42 „ reg.	10 „ 55 „ d. e.	Személyv. 8 „ 30 „ reg.	12 „ 11 „ d. u.	1 ó 25 p d. u.
Gyorsv. ————	11 „ 06 „ d. e.	1 „ 25 „ d. u.	Gyorsv. 2 „ 30 „ d. u.	4 „ 51 „ d. u.	6 ó 33 „ d. u.
Személyv. 1 ó 50 p d. u.	2 „ 57 „ d. u.	7 „ 10 „ este	Személyv. 4 „ 30 „ d. u.	8 „ 20 „ este	———
Gyorsv. ————	5 „ 23 „ d. u.	7 „ 40 „ este	Személyv. 6 „ 50 „ este	10 „ 37 „ éjjel	———
Személyv. ————	7 „ 35 „ este	Kecskeméti-g.	Gyorsv. 10 „ 10 „ éjjel	12 „ 28 „ éjjel	———
Személyv. ————	———	———	Személyv. 10 „ 20 „ éjjel	2 „ 23 „ éjjel	———

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Szegedre érkeznek:	Szegedről indul:	Félegyházára érkeznek:	Csongrádra érkeznek:
Gyorsv. ————	12 ó 30 p éjjel	1 ó 31 p éjjel	Személyv. 1 ó 45 p éjjel	3 ó 23 p éjjel	———
Személyv. 9 ó 15 p d. e.	5 ó 55 p reg.	7 ó 42 p reg.	Személyv. 4 ó 50 p reg.	6 ó 37 p reg.	———
Gyorsv. ————	10 ó 35 p d. e.	11 ó 40 p d. e.	Gyorsv. 10 ó — p d. e.	11 ó 04 p d. e.	1 ó 25 p d. u.
Személyv. ————	12 ó 19 p d. u.	1 ó 47 p d. u.	Személyv. 1 ó 14 p d. u.	2 ó 45 p d. u.	———
Gyorsv. 1 ó 50 p d. u.	4 ó 53 p d. u.	5 ó 55 p d. u.	Gyorsv. 4 ó 20 p d. u.	5 ó 22 p d. u.	6 ó 33 p d. u.
Személyv. ————	8 ó 25 p este	10 ó 15 p este	Személyv. 5 ó 20 p d. u.	7 ó 17 p este	———
Személyv. ————	10 ó 49 p éjjel	12 ó 19 p éjjel	———	———	———

Csongrádról indul:	Félegyházára érkeznek:	Félegyházáról indul:	Csongrádra érkeznek:
Vegyesv. 3 ó 55 p reg.	4 ó 59 p reg.	Vegyesv. 12 ó 25 p d. u.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	2 ó 50 p d. u.	Vegyesv. 5 ó 30 p d. u.	6 ó 33 p este

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Szolnokra érkeznek:	Szolnokról indul:	Félegyházára érkeznek:	Csongrádra érkeznek:
Vegyesv. ————	3 ó 35 p reg.	6 ó 40 p reg.	Vegyesv. 3 ó 30 p reg.	6 ó 35 p reg.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 9 ó 15 p d. e.	11 ó 40 p d. e.	3 ó 20 p d. u.	Vegyesv. ————	———	6 ó 33 p este
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	———	———	Vegyesv. 4 ó 33 p d. u.	8 ó 13 p d. u.	———

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Majsára érkeznek:	Majsáról indul:	Félegyházára érkeznek:	Csongrádra érkeznek:
Vegyesv. 9 ó 15 p d. e.	12 ó 30 p d. u.	1 ó 45 p d. u.	Vegyesv. 4 ó 38 p reg.	5 ó 50 p reg.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	8 ó 30 p este	9 ó 50 p este	Vegyesv. ————	———	6 ó 33 p este
Vegyesv. ————	———	———	Vegyesv. 5 ó 55 p d. u.	7 ó 10 p este	———

Csongrád és Félegyháza között csak vegyesvontat közlekedik.

Naptárak

kapható SZILBER JANOS könyvkereskedésében.

az 1904-ik évre, az ösz-szes hazai kiadók által közrebocsájtott fajtákban, nemkülönben zseb, tömb, fali és előjegyzési naptár

1 kros
NAPILAP
Függetlenség
naponta kapható
Szilber Janosnál
és az utczai rik-
kancsok-
nál.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

FERNOLENDT

czipófénymáz fekete és sárga czipők minden bőrminőséghez a legjobb fényezés a világon és **fényerém** világos czipőkhöz, a legszebb fényt adják és a bőrt **tartossá** teszik. Elviselt, foltosczipők rásuga, vagy barna bőrből a **Lyosin** (dizsfénymáz) által, mintha ujakká lennének.

Alapított 1832. Gári raktár Wien, I., Schulerstrasse 24. Kapható mindenütt.

Kiváló szerencse TÖRÖKNÉL!!

Felülmulhatlanul

kedvez főarudánkknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyeresémenél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyeresémet és pedig:

- a 805.000 koronás nagy jutalmat az 57080. számú sorsjegyre
- a 100.000 koronás főnyeresémet a 74366. számú sorsjegyre
- a 80.000 koronás főnyeresémet a 109780. számú sorsjegyre

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyeresémet. Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 13 osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresemény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresemény 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeresemény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy K. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy K. 3.—
1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 2-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHAZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.
II. fiók: Múzeum-körút II/a III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a

hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben (utánvételezni kérem) a nem tetsző (postautalvánnyal küldöm) törlendő. (mellékelem bankjegyekben (bélyegeken))

Pontos
ozim:

Egy jó házból való fiú
tanulónak
felvétetik Varga István vas-kereskedésében Kiskunfé-
legyházán.

Sohasem kínálkozik az életben oly ritka alkalom, hogy csak 2 frt. 96 kr.-ért következő remek árnyújtó kaphatni

12 da ab. 2 frt 96 kr.

1. Nickel horgony-rem zsebróra pontosan járó 3 évi jótállás mellett. 1. Valódi goldin pánczellánc vagy nickel, 3 drb. valódi goldin gyűrű legújabb facon Simmil brilliánsal 2 drb. igen finom goldin nyakkendőt, 2 drb. valódi goldin fülbevaló legújabb facon, 1 tok horgonyóra számára. 1 goldin brosch párisi system, 1 goldin, vagy nickel zsuzu a láncra. Nem tetsző tárgy készséggel kicserélhetnek, vagy ára visszatérítetik, miáltal minden risico ki van zárva. Hasonló hirdetések utánzatok. Mind e 12 remek ékszer a horgony rem. órával együtt 2 frt. 96 kr. A pénz előleges kifizetés vagy utánvétellel kapható:

Kapellner & Holzer
óra és aranyáru gyári raktár nagybani elárúsítás
KRAKAÓ, Dietel-utca 68 (Austria.)
Képes árjegyzék ingyen és bérmentvel

Egy hozzánk érkezett levél így hangzik:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak csász. és kir. udvari szállító Neunkirchen Alsó-Ausztria.

Piesting.

Tisztelettel felkérem, sziveskedjék 2 csomag Wilhelm-féle autiartikus és autireumatikus vértisztító teát postautánvétellel küldeni. Többen, kik hozzám jönnek szólnak, hogy részükre is gondoskodjam ily tea beszerzéséről. Köszönetet mondok Önnek e csodaszerért s kívánom, hogy az Isten fizesse meg ezt Önnek. En tudom, hogy ez részemre a legjobb orvosság. Ismételtelen köszönetet mondok e jó orvosságért, mert tudom, e télen 3 hónapig feküdtem és az Öncodahatásu teaja engemet kigyógyított. En szeretném, ha minden beteg ember e csodahatásu teát bevinné.

Teljes tisztelettel: Steiner Mátyás.

Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszerárakban és drogueriákban.

Az egész országban s különösen varró iskolákban be van vezetve.

Varrógép szétküldés BÉCS, VI., Mariahilferstrasse 62. Strauss.

Előnyösen ismert szétküldés tanítók hivatalnokok és egyesületek tagjainak.

Minden zörgés nélkül varr, s könnyű járata, egyszerű szerkezetében feltűnően elegans a legutóbbi idők legelőkeltebbébb vívmánya. Ez idő szerint a legelőnyösebb családi gép leghajtásra, bezárható fedéllel.

Elektra 5 sz. 41 frt. — 4 heti próba idő és 5 évi írásbeli jótállás biztosítatik.

Azon gépek, melyek a próba időben nem működnek hivatalnomszerűen, saját kötségre visszaküldhetők s készséggel visszaveszem. Tanítóknak, hivatalnokoknak, nem különben privát személyneknek sok ezer WERTHEIM varrógépet teljes megelégedésre szállítottam, amelyek bármelyike megtekintethető.

Kérjen elismerő leveleket és árjegyzéket!

Wertheim elektra 2. sz. 37 frt 50

Miliónő hölgy használja a FEOLIN-t.

Kérdezzék csak házi orvosát, hogy a FEOLIN nem-e a legjobb cosmetikai szer a kéznek, hajnak és fogaknak? A legtisztább arc és a legcsönyűbb kezek előkelő, úde finomságot és alakot nyerhetnek FEOLIN használatával. A FEOLIN egy 42 legnemesebb és legfinomabb növényből előállított szappan. Jótállunk továbbá, hogy az arc redői és ráncok borotválás (Mitesser) és arcpörökösek (Wimmerli) stb., a FEOLIN használatával nyomtalanul eltűnnek. A FEOLIN a legjobb hajtisztító — hajpótló — és hajszépítő szer, megakadályozza a hajhullást, a megkopaszodást és a fejbetegségektől megóvja. A FEOLIN egyben a legtermészetesebb és legjobb fogtisztító szer. Aki a FEOLIN-t állandóan szappan helyett használja, fiatal és szép marad. Kötellezzük magunkat a pénz azonnali visszaadására, ha a FEOLIN használatával nem sikerül. Egy darab ára 1 korona, 3 darab 2.50 korona, 6 darab 4 korona, 12 darab 7 korona. Egy darab utáni portó 20 fillér. 3 darabon felüli 60 fillér. Utánvételt 60 fillérrel több. Megrendelhető FEITH M. főraktárban Bécs, VII., Mariahilferstrasse 88.

CREME IDEAL

a legjobb kéz- és arckenőcs, kiváló finom és illatos, elmulaszt mindennemű bőkiütést, sz eplőt, májfoltot, pattanásokat stb. Nem zsiros, nappal is használható, mert nem látszik a bőrön, kitűnően tartja az arcpórt, azért mulatságok előtt kitűnően alkalmas.

Gyönyörű kiállításban 1 korona. — Venus mosdóvíz 1 korona és hozzávaló szappan 80 fillér. — Kapható a főraktárban

VÖRÖS KERESZT GYÓGYSZERTÁR TOONTÁLSZÉCSÁNY.

Csongrádon: WIESNER LAJOS gyógyszerész urnál SZT.-RÓKUS gyógyszerész.

Megifjodás és az élet meghosszabbítása

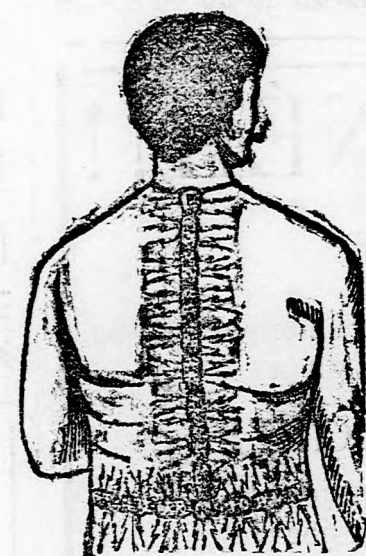
Érhető el a híres dupla Volta-kereszt viselésével. Azoknál, akik a dupla Volta-keresztet állandóan viselik, a vér- és idegrendszer normálisan működik, az érzések megerősödnek, a mi általánosan kellemes érzést okoz, a testi és szellemi erő jobban kifejlik, úgy, hogy általában egészséges és boldog állapot és ezzel kapcsolatosan az úgy is oly rövid emberi élet meghosszabbodása érhető el. A gyöngye embereknek nem lehet elég gyakran ismételn, hogy a Volta-keresztet mindig viseljék, mert ez megerősíti az idegrendszert, felfrissíti a vért és az egész világot el van immár ismételve, hogy a következő bajoknál felülmúlhatatlan szer: ezus és köszvény, idegbaj, ideggyengeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hypochondria, sápadtság, asztma, görcsök, agybarizelés, bőrbetegség, aranyér, gyomorhaj, influenza, köhögés, sükettség, fülzúgás, fej-és fogfájás stb.

bajoknál felülmúlhatatlan szer: ezus és köszvény, idegbaj, ideggyengeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hypochondria, sápadtság, asztma, görcsök, agybarizelés, bőrbetegség, aranyér, gyomorhaj, influenza, köhögés, sükettség, fülzúgás, fej-és fogfájás stb.

Nők, leányok kritikus időben mindannyiszor viseljenek enyhíti a fájdalmakat a villamos áram megóvja a káros következményektől, a melyek már annyi fiatal életnek okozták kárát a havi bajok kritikus idején.

Darabja csak 4 korona.

Volta-csiglakok hasonló áron. Szétküldés csak a pénz előleges beküldése után vám és bérmentve.

Uj fűrgeségre és életvidámságra, Uj önbizalomra, Uj emelkedő tehetségre, Uj munkabírásra, Uj boldogságra, tehettek szert a gyöngye emberek a villamosáram segítségével. A Dr. Sanden csodálatos alakú testi telepe által igen könnyű és a mellett tudományos módon jut ez az életadó elem a testbe és a betegnek alvás közben biztos gyógyulást nyújt.

A. Dr. Sanden-féle villamos öv

biztosan gyógyítja: a csukát, a köszvényt minden tagban, idegességet, álmatlanságot és étvágytalanságot, influenzát, és morlumbetegséget, idegbetegséget, hiszterikus nyavalya törést, sápadtságot, szélütést, háterinczibaj, görcsöt, szivdobogást, vértömlést az agyba, szélütést, hypochondriát, asztmát, fülzúgást, hideg kezeket és lábakat, agybarizelést, bőrbetegséget, bűzös lélegzést, kolikát, fogfájást, női betegséget stb. Ott a hol már minien hiábavaló volt, tessék megkísérlni a

Dr. Sanden-féle villamos övet.

Minden gyöngye férfi, asszony és gyermek viseljen Dr. Sanden-féle villamos övet! Ezer meg ezer meggyógyult bizonyítja a nagy szerű eredményt, nemcsak nálunk, de a külföldön is. Ára darabonként 10 korona.

Szétküldés csak a pénz előleges beküldése után vám-és bérmentve. Megbízásokat tessék a következő címre intézni:

Leopold Epstein

Basel (Svájcz), Falkenerstrasse 81.

Levelekre Svájcba 25 fillér, levelezőlapokra 10 fillérrel bélyeg jár.

Advertisement for hair treatment featuring a large illustration of a woman's face and text: 'Ön kétségbe esik, mert gyermeke folyton sir. Ön már mindenféle házi szert alkalmazott. Orvosa már nem tud tanácsot adni! Ezen állapotot a pelenka okozza, mert nem eléggé puha, a varrások sérítik a gyermeket. A számos gyermekorvos és szülész által ajánlott higiénikus pelenka alkalmazása mellett azonban a gyermek mindenkor jól fogja magát érezni. Ezekben sem varrás sem szegély sincsen, megakadályozzák a gyermek sebesülését, nem kell sem mangorolni, sem felteríteni és nem drágábbak mint a többiek. Egy tucatt ár 10 korona. Megrendelések a főszétküldési kelyre intézendők: M. FEITH, Wien, VII., Mariahilferstrasse 88.'

Egy hold szőlő

(1600 □-öl)

az Urbán-uton eladó. Bővebb értesítést e lap kiadóhivatala ad.

Svájci óra-ipar.

Csak 16 kor.

Szakértőknek, tiszteltek, postai, vasúti és rendőrszolgálatoknak, valamint mindenkinél, kinek jó órára szüksége van, szives tudomására hozzuk, hogy mi az eredeti genfi 14kar. elektromos arany-plaque remontoir órák. Glashütte rendszerű egyéni elárugyást átvették. Ezen órák antimagnetikus precíziós szerkezettel vannak ellátva. Legpontosabban vannak szabályozva és kipróbálva és minden óra óráért három évi irásbeli jótállást vállalunk. Az órák, melyek három fedélből, egy rugós fedélből (Savonette) állnak, pompás eslegdivatosabb kialakításúak és az újonnan feltalált abszolút változatlan számjegyű arany-érből készített, azonkívül egy 14karat. aranylemezzel vannak átvonva, miáltal oly eredeti hasonlatosságuk a valódi arany órákhoz, hogy az órák által sem különbözethetők meg egy 200 korona értékű valódi arany óráttól. A világ egyedülálló órája, mely soha sem veszíti el valódi arany kincsét 10.000 utánrendeléstől körülbelül 3000 dícsérő levelet kapunk 6 hónap leforgása alatt. Ára egy ural vagy női óráknak csak 16 kor. vám-és bérmentve. Minden órához egy bőrtök ingyen. Legdivatosabb és legelőgánsabb arany-plaque-lécek urak és hölgyek részére (nyakláncok is) a 3, 5 és 8 korona. Minden meg nem felelő óra kifogás nélkül visszavetjük, miáltal semmi kockázattal. Szétküldés utánvétel vagy a pénz előleges beküldése utánében. Rendelvények intézendők:

Uhren-Versandhaus, "Chronos" Basel I. (Schweiz). Levelék Svájcba 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bélyeggel ellátva küldendők. — Magyar levelezés.

A haj ujránövése! Nincs többé kopaszág!

Egy említetté méltó szer, mely férfiak, nők és gyermekeknek egyaránt gyönyörű haját kölcsönöz. Megakadályozza a hajhullást, meggyógyítja a kopaszságot, veras, pörögéses fejtét és sürüsi, hosszú, sűrű, valamint nehezebb és selymesebb teszi a haját. A korán megkezdett hajfestés nélkül visszakapja eredeti színét. A kopasz fejtét a haj, valamint a szemöldök és szempillák ujránövését jótéklik. Amerikában Lovacrin nevű alatt egy szert találtak föl, mely tisztán növényekből készült, nem kell ennek használatától óvni, mert még a legfinomabb hajbőrnek sem ártalmas. Nincs semmi ok arra, hogy önként vagy gyermekeknek ritka és csepenés hajnövése legyen. Az egészséges hajra, mint védőre, úgy télen, mint nyáron szükség van és egészséges hajnövése nélkül úgy a gyermekek, mint a felnőttek folyton ki vannak téve a meghűlésnek. Az anya, vagy gyermekek betegsége gyakran paralizálja a hajbőr és évek mulnák, míg a természet ezt a hiányt pótolja. De ki kétkedhetne ezen csodálatos szer tulajdonságában akkor, midőn kezünk között ezer és ezer bizonyító levél van, melyek oly egynekélti erednek, kiknek szavahihetőségéhez kétség nem fér.

A bécsi «Medizinisches Chirurgisches Centralblatt» orvosi szaklap 1901. decemb. 27-én megjelent 62. száma egy feltűnést keltő cikket közöl, melyben konkrét esetekben mutatja be dr. Kulszicky ismert bécsi orvosnak a Lovacrinral tett kísérleteit és elért fényes eredményeit. Dr. Kulszicky érdekesített közléseiből világosan kitűnik, hogy a Lovacrin a legkiválóbb és megbízhatóbb óvszer kopaszág, hajhullás és korpa ellen. — Nincs máségy többé a korpa, a hajhullás, a kopaszágnak, mint azt a fenti kép mutatja.

Néhány orvos véleménye

A „Lovacrin” itt hat esetben seborrhoe (kopaképződés) affluorin (hajkihullásnál) kitűnő szolgálatot tett s mindig azon lesznek, hogy alkalmas eseteknél megint alkalmazzam. Mindenesetre kérek nekem még három üveg Lovacrin-t küldeni. Dr. Ladislaw Boroch, orvos, Lemberg. — Az ön által beküldött „Lovacrin”-nal négy esetben előlotti kopaszágnál, illetőleg beteges hajkihullásnál igen kedvező eredményt értem el és szivesen gyakorlatilag mindig ajánlani fogom. Dr. Karos József, orvos, Budapest. — Főhivásuk folytán a Lovacrin-t többször alkalmaztam és igazmondóan elismerem, hogy az nekem kopaképződésnél és hasonló állapotoknál igen jó szolgálatokat tett, minek folytán azt tovább ajánlani fogom. Dr. Garner Lajos, orvos, Lébény. — A Lovacrin-nal mostanáig igen meg vagyok elégedve. Első eset, hogy egy hajnövesztő szerhez bizalmam van. Magamon az antiborrhoia hatást észleltem és előbb kopasz helyeken kis hajnak ujránövését találtam. Hazámban ajánlani fogom. Dr. Kasimir Sobanec, orvos, Lemberg. — Ha az eredmény nem változik, a Lovacrin-nal nagyon meg vagyok elégedve. A fejbőr enyhén és erőteljesen tisztítja s a mellett a hajnak szaporodása föllismerhető. Az első hatást magamon tapasztaltam és nagyon örültem a csattanós eredménynek. Dr. Ernest Ferenz, orvos, Tamási. — Az ön kívánságának szivesen eleget teszek és bizonyítom, hogy a Lovacrin nagyon sok seborrhoe (kopaképződés) eseteknél kitűnő szolgálatokat tett, noha az kezű hajkihullásnál. Dr. Korn Gyula, orvos, Kolozsvár. — Mivel a Lovacrin arra szolgál, hogy idősebb személyeknél a kopaképződést, hajkihullást és kopaszágot akadályozza meg, minden anyának fontos tudnivaló, hogy létezik egy kozmetikum, mely a kis hajnövekedésnek remek haját eredményez. Egy nagy üveg Lovacrin ára, több háza elegendő, 4 korona, 3 üveg 12 korona, 6 üveg 20 korona. Szétküldés utánvétel vagy a pénz előleges beküldése mellett az európai rakéta által.

M. Feith, Wien, VII., Mariahilferstrasse 88